

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/96/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613201746
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8613201746.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, IČO: 264 29 705, Česká republika, proti žalovanej: E. C., nar. XX.X.XXXX, XXX XX R. XX, o zaplatenie 553,74 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 2C/70/2013-104 zo dňa 11.5.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uvedeným napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalovanej nepriznal podľa § 142 ods.1 O.s.p..

2. V dôvodoch uviedol, že žalobca podal návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal proti žalovanej zaplatenia zmenkového úroku zmenkovej sumy vo výške 553,74 eur, ďalej zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 598,74 eur od 17.11.2009 do 18.4.2010, čo predstavuje sumu 229,03 eur, zo sumy 588,74 eur od 19.4.2010 do 17.6.2010, čo predstavuje sumu 88,31 eur, zo sumy 578,74 eur od 18.6.2010 do 18.7.2010, čo predstavuje sumu 44,85 eur, zo sumy 568,74 eur od 19.7.2010 do 1.8.2010, čo predstavuje sumu 19,91 eur, zo sumy 558,74 eur od 2.8.2010 do 21.10.2012, čo predstavuje sumu 1.134,28 eur a zo sumy 553,74 eur od 22.10.2012 do zaplatenia; 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 598,74 eur od 1.2.2010 do 18.4.2010, čo predstavuje sumu 7,60 eur, zo sumy 588,74 eur od 19.4.2010 do 17.6.2010, čo predstavuje sumu 5,82 eur, zo sumy 578,74 eur od 18.6.2010 do 18.7.2010, čo predstavuje sumu 2,96 eur, zo sumy 568,74 eur od 19.7.2010 do 1.8.2010, čo predstavuje sumu 1,31 eur, zo sumy 558,74 eur od 2.8.2010 do 21.10.2012, čo predstavuje sumu 74,79 eur a zo sumy 553,74 eur od 22.10.2012 do zaplatenia, tiež zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,- eur a napokon náhrady trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 97,94 eur s DPH a v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške 33,- Eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že je ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 22.12.2008 na zmenkovú sumu 598,74 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 17.11.2009. Indosonovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Zmenka bola vystavená dňa 22.12.2008 (dátum vystavenia) na sumu 598,74 eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 17.11.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 45,-

eur na zmenkovú sumu. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Súd prevzal originál zmenky do súdnej úschovy.

3. V predchádzajúcom konaní okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom č.k 2C/70/2013-45 zo dňa 26.11.2014, a to tak, že žalobu zamietol. Krajský súd v Prešove svojim rozsudkom č.k. 9Co/161/2015-90 zo dňa 23.9.2015 predmetný rozsudok potvrdil vo výroku zamietnutí návrhu na zaplatenie zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 598,74 eur od 1.2.2010 do 18.4.2010, zo sumy 588,74 eur od 19.4.2010 do 17.6.2010, zo sumy 578,74 eur od 18.6.2010 do 18.7.2010, zo sumy 568,74 eur od 19.7.2010 do 1.8.2010, zo sumy 588,74 eur od 2.8.2010 do 21.10.2012 a zo sumy 553,74 eur od 22.10.2012 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti vo veci samej ako aj vo výroku o náhrade trov konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Predmetom konania tak zostala zmenková suma vo výške 553,74 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 598,74 eur od 17.11.2009 do 31.1.2010, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 598,74 eur od 1.2.2010 do 18.4.2010, čo predstavuje sumu 7,60 eur, zo sumy 588,74 eur od 19.4.2010 do 17.6.2010, čo predstavuje sumu 5,82 eur, zo sumy 578,74 eur od 18.6.2010 do 18.7.2010, čo predstavuje sumu 2,96 eur, zo sumy 568,74 eur od 19.7.2010 do 1.8.2010, čo predstavuje sumu 1,31 eur, zo sumy 558,74 eur od 2.8.2010 do 21.10.2012, čo predstavuje sumu 74,79 eur a zo sumy 553,74 eur od 22.10.2012 do zaplatenia, zmenková odmena vo výške 1/3 % zmenovej sumy, teda 2,- eur a náhrada trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 97,94 eur s DPH a v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške 33,- eur.

4. Na základe vykonaného doplnenia dokazovania súd prvej inštancie zistil skutkový stav, podľa ktorého bola uzavretá písomná úverová zmluva č. XXXXXXXX, ktorou veriteľ - H., J..S..Z.. poskytol žalovanej ako fyzickej osobe úver vo výške 5.000,- Sk, t.j. 165,97 eur. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť vo výške 9.000,- Sk, t.j. 298,75 eur 10 mesačnými splátkami po 900,- Sk, t.j. 29,87 eur, počnúc dňom 20.1.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, je len uvedený poplatok vo výške 4.000,- Sk, t.j. 132,78 eur, pričom poplatok nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani RPMN.

5. Žalovaná dňa 22.12.2008 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti H., J..S..Z.. sumu 18.037,64 Sk, t.j. 598,74 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 17.11.2009. Predmetná zmenka bola žalovanou vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť H., J..S..Z., indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa a jeho podpis. Zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným tlačením písmom ako zvyšok zo vzorového tlačiva.

6. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie žalovaná uviedla, že brala úver vo výške 3.000,- Sk, aj keď v zmluve bola uvedená suma 5.000,- Sk, a to v čase keď bola na materskej dovolenke. Nemala vedomosť, že by podpisovala so zmluvou aj zmenku. Podpisovala listiny tam, kde jej bolo ukázané.

7. Okresný súd v dôvodoch ďalej i na základe svojej inej rozhodovacej činnosti v obdobných veciach konštatoval, že k vyplneniu zmenky došlo v tomto prípade, na základe všeobecných úverových podmienok pôvodného veriteľa, ktorý obsahuje v bode 17 dohodu o vyplnení zmenky. V ňom sa uvádza, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vyplývajúceho z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodnú, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle podmienok stane dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň keď v zmysle týchto podmienok sa stal splatný celý dlh. Podľa originálu predloženej zmenky, táto v pravom hornom rohu obsahovala údaj, a to číslo zmluvy a za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa spoločnosti H.. V ďalších dôvodoch súd konštatoval, že ide o spotrebiteľské konanie, predmetom ktorého je spor zo zmenky a preto postupoval pri jej preskúmaní i zo záverov spoločného Občianskoprávneho a Obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015 (zverejneného pod č. 93 Zbierky stanovísk a rozhodnutí súdov SR 8/2015), ustanovení

§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a úpravy ochrany spotrebiteľa v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Dohodu o vyplnení zmenky vo všeobecných obchodných podmienkach považuje okresný súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku pre obchádzanie zákona, pre jej formu, nevyváženosť v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Navyše, prvý nadobúdateľ zmenky vyplnil zmenkovú sumu v rozpore s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z., i vzhľadom na vyplnenú zmenkovú sumu.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zostávajúci nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keďže úspešná žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca písomným podaním zo dňa 18.8.2016. Navrhol rozsudok zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie podal z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 365 ods.1 písm. d) Civilného sporového poriadku (účinného od 1.7.2017), t.j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 písm. h) Civilného sporového poriadku).

10. Prvoinštančný súd oprel svoje rozhodnutie o znenie úverovej zmluvy a všeobecných podmienok poskytnutia úveru, avšak žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaná nenavrhli doplnenie žiadnych dôkazov. Podľa § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. V danom konaní svoj postup súd vôbec nezdôvodnil a na základe týchto skutočností mal žalobca za to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto splnila všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb., dokázal jasne a úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej žiadnych námietok nebolo, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Predpokladom vydania rozsudku v konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto jediným legitimitačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady, konštruovanej nariadením. Súd samotný nie je legitimitovaný na to, aby postupom podľa ustanovenia § 120 ods. 1 veta prvá in fine O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovanú. Ak tak súd urobil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Súd z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľovala, uplatnenú pohľadávku nerozporevala a svojím konaním ju prakticky uznala. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre neho dostatočný podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Prvoinštančný súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z podľa neho nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaná so spoločnosťou H., J..S..Z..., uzatvorila zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Takéto skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaná a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Prvostupňový súd ignoroval ustanovenie § 17 Zákona o zmenkách na šekoch. Za určitých okolností je prípustné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak

námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej a predovšetkým žalovaná v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nesúhlasil s názorom súdu, že pri nadobúdaní zmenky konal na škodu dlžníka. Na zdôraznenie správnosti uvedených námietok poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1839/2000, v zmysle ktorého zmenkový záväzok je celkom samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku. Je samostatným nárokom, nezávislým dokonca na existencii zabezpečovanej pohľadávky. Nesúhlasil ani s argumentáciou súdu, pokiaľ ide o odklon od všeobecnej teórie o povinnosti neskúmať kauzu zmenky, nesúhlasil ani so záverom o tom, že by dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Zmenka aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou v prostredí spotrebiteľských úverov pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmieniek. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru poukázal na rozhodnutia Krajských súdov v Banskej Bystrici a Prešove.

11. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žalobca žalobcu zamietnutá podľa ustanovení § 378 a nasl. Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa § 380 ods. 2 cit. zákona na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k takým vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver. Odvolací súd aj vo svojom rozhodnutí konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na doplnenie ich správnosti zdôrazňuje nasledovné:

12. V danom prípade bol podaný návrh podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Pre toto konanie je spoločné to, že návrh bol uplatnený podľa Nariadenia, že v návrhu boli z hľadiska hmotného práva uplatnené práva zo zmenky podľa Zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. a že žalovaným je spotrebiteľ. Cieľom Nariadenia je zjednodušenie, urýchlenie cezhraničných konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu, zníženie nákladov a zaručenie rovnakých podmienok pre veriteľov a dlžníkov. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho konania, a to najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania a o spôsobe a rozsahu dokazovania, ktoré je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia. Uplatňuje sa v občianskych a obchodných veciach v cezhraničných prípadoch, bez ohľadu na povahu súdu, ak celková hodnota nároku bez navýšenia o úroky, náklady a výdavky nepresahuje sumu 2.000,- eur v čase doručenia žalobného formulára na súd. Nariadenie nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory, v ktorých spotrebiteľ môže byť účastníkom na strane žalobcu, alebo žalovaného. Konanie je v zásade písomné, ide o tzv. formulárové konanie, podstatou ktorého je komunikácia žalobcu a žalovaného so súdom prostredníctvom vzorových tlačív. Z čl. 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že toto nekladie žiadne prekážky v možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesno-právne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku. Predovšetkým aplikáciu znalostí určitých okolností súdu z jeho činnosti (notoriety) a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov. Z Nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky návrhu vyhovieť. Aj v prípade absencie aktivity žalovaného v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4 Nariadenia. Z procesného hľadiska teda k návrhu súd môže pristupovať s rovnakou mierou ingerencie ako k akémukoľvek inému návrhu uplatnenému v konaní pred súdom, riadiac sa len osobitnými pravidlami týkajúcimi sa určitej časovej náročnosti v zmysle uložených lehôt podľa Nariadenia. Súd môže konať aj formou nariadeného pojednávania, nemusí to byť vždy len na základe návrhu účastníka, ale aj keď to sám považuje za potrebné. Nariadenie je tak len alternatívnym nástrojom pri rešpektovaní procesných pravidiel príslušného členského štátu. Nariadenie je procesný prostriedok, ktorý konanie urýchľuje ale nebráni postupovať s rešpektovaním vyššej súdnej ochrany spotrebiteľa vykonaním potrebného dokazovania. Úvaha týkajúca sa prieskumu uplatneného nároku s oporou v doloženej zmenke nemôže byť ovplyvnená povahou použitého procesného nástroja. Skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej pristupuje súd ex offio nie je nariadením nijako vylúčená.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si uplatňuje v konaní právo zo zabezpečovacej zmenky, keďže žalovaná uzavrela zmluvu o úvere pôvodne s veriteľom, obchodnou spoločnosťou H., J..S..Z., dňa 22.12.2008. Podľa tejto zmluvy jej veriteľ poskytol úver vo výške 5.000,- Sk, t.j. 165,96 eur a žalovaná sa zaviazala túto sumu zaplatiť zvýšenú o poplatok 4.000,- Sk, t.j. 132,78 eur, spolu 9.000,- Sk, t.j. 298,75 eur, a to v 10 mesačných splátkach po 900- Sk, t.j. 29,87 eur, počnúc dňom 20.1.2009. Číslo zmluvy je XXXXXXXX, pričom to isté číslo zmluvy je uvedené na zmenke, ktorú žalovaná vystavila dňa 22.12.2008, na ktorej je uvedená zmenková suma 18.037,64 Sk, ktorú mala zaplatiť spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 17.11.2009. Súčasťou úverovej zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 17 majú tzv. Dohodu o vyplnení zmenky, na základe ktorej je majiteľ zmenky oprávnený vyplniť zmenkovú sumu a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Krajský súd už viackrát judikoval, že nemôže dôjsť k platnému uzavretiu Dohody o vyplnení zmenky len odkazom na Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru. Navyše, tieto dohody o vyplnení zmenky neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka s tým, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Dohoda o vyplnení zmenky splynula s ostatnými podmienkami poskytnutia úveru, pričom sú značné pochybnosti o tom, či podpisujúci dlžník mal vedomosť o tom, že okrem podpisu úverovej zmluvy sa zaväzuje k ďalším zmluvným záväzkom, ktoré pre platnosť by prakticky potrebovali samostatné zmluvné dojednania. Z uvedených skutočností vyplýva, že táto zmenka v zmysle dohody o vyplňovanom práve bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako to správne konštatoval a odôvodnil už súd prvej inštancie. Taktiež požadovanie 0,25 % úroku zo zmenkovej sumy, pričom ide o úrok 91,25 % ročne, je konanie v rozpore s dobrými mravmi.

14. V danom prípade okresný súd vecne správne zvažil aj označenie účelu úveru vo formulári zaškrtnutím možnosti „zamestnanie“, pričom odvolací súd zhodne konštatuje, že žalovaná aj v čase uzavretia zmluvy bola spotrebiteľom, pretože jej výpoveďou bolo preukázané, že pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojho zamestnania. Samotné značenie účelu v zmluve nie je dôkazom preukazujúcim poskytnutie úveru na iný ako spotrebiteľský účel, ktorý v zmluve vymedzený nie je. Dôkazné bremeno preukázania, či bol úver použitý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru na tzv. iný a teda nespotebiteľský úver, riadiaci sa následne Obchodným zákonníkom, teda veriteľa. Pre absenciu akýchkoľvek listinných dôkazov, preukazujúcich skutočný účel použitia finančných prostriedkov, ktoré boli predmetom úverovej zmluvy, sa odvolací súd stotožňuje so záverom okresného súdu o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu medzi pôvodným veriteľom a žalovanou, založeným zmluvou o úvere, ktorý je v danom prípade v zmysle tak vnútroštátnej ako aj európskej legislatívy, upravujúcej spotrebiteľské právo, potrebné skúmať. Dôkazné bremeno, ktoré v prípade pochybností o charaktere právneho vzťahu je na žalobcovi, tento neunesol ani v súvislosti s odvolacím konaním. Z doterajšej rozhodovacej činnosti je súdu zrejmá skutočnosť, že pôvodný veriteľ H. J..S..Z., pri uzatváraní úverových zmlúv ako je predmetná zmluva so žalovanou, účelovo obchádzal právny režim spotrebiteľských úverov navádzaním dlžníkov na vyplňovanie identifikátorov podnikateľského subjektu, ak takým dlžníkom bol, resp. označovaním účelu súvisiaceho s povolaním, zamestnaním a pod., a to bez ohľadu na skutočný záujem klienta - dlžníka, ktorý pri uzatváraní základného úverového vzťahu zo strany veriteľa skúmaný nebol vôbec. Z predloženého spisu nevyplýva, že by o takéto konanie nešlo aj v predmetnom prípade. Preto súd vecne správne pristúpil k ochrane spotrebiteľa v zmysle platných právnych ustanovení spotrebiteľského práva.

15. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v súlade so závermi spoločného stanoviska občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 20.10.2015. Odvolací súd na toto spoločné stanovisko odkazuje a zdôrazňuje, že ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

1. Pokiaľ z akýchkoľvek okolností v prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ.

2. Pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť, či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

16. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúcu právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. V prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky, ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok zo zmenky ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

17. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia i pokiaľ ide o konštatovanie obchádzania zákona o ochrane spotrebiteľov. Rubopisovanie zmenky (prevod zmenky rubopisom) znamená sťaženie spotrebiteľovi možnosti domáhať sa svojich práv, pretože podľa § 17 zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom okrem toho, ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Rubopisovanie zmenky znamená sťaženie podávania tzv. kauzálnych námietok (námietky týkajúce sa hospodárskych dôvodov vystavenia zmenky) pre spotrebiteľov, s tým, že terajší majiteľ zmenky a žalobca by bol chránený proti dlžníkovi, ktorý po rubopisovaní zmenky už nemohol vznášať kauzálne námietky proti novému majiteľovi zmenky. Ak došlo k vyplneniu zmenky bez platnej dohody o vyplňovacom práve, zmenka v časti zmenkovej sumy je vyplnená v rozpore so zákonom. Dohoda o vyplnení zmenky nebola platne uzavretá, nebola individuálne dojednaná, preto bez platnej dohody o vyplnení zmenky nemohol pôvodný majiteľ zmenky vypísať zmenku v podstatných náležitostiach vlastnej zmenky, a to zmenkovej sume či dohodnutom zmenkovom úroku.

18. Krajský súd preto, na základe vyššie uvedeného, potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, rovnako ako aj vo výroku o náhrade trov konania, keďže neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej v konaní trovy nevznikli, ani ňou neboli v konaní uplatnené (§ 387 Civilného sporového poriadku).

19. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania má oporu v ustanovení § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania, o ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).